

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

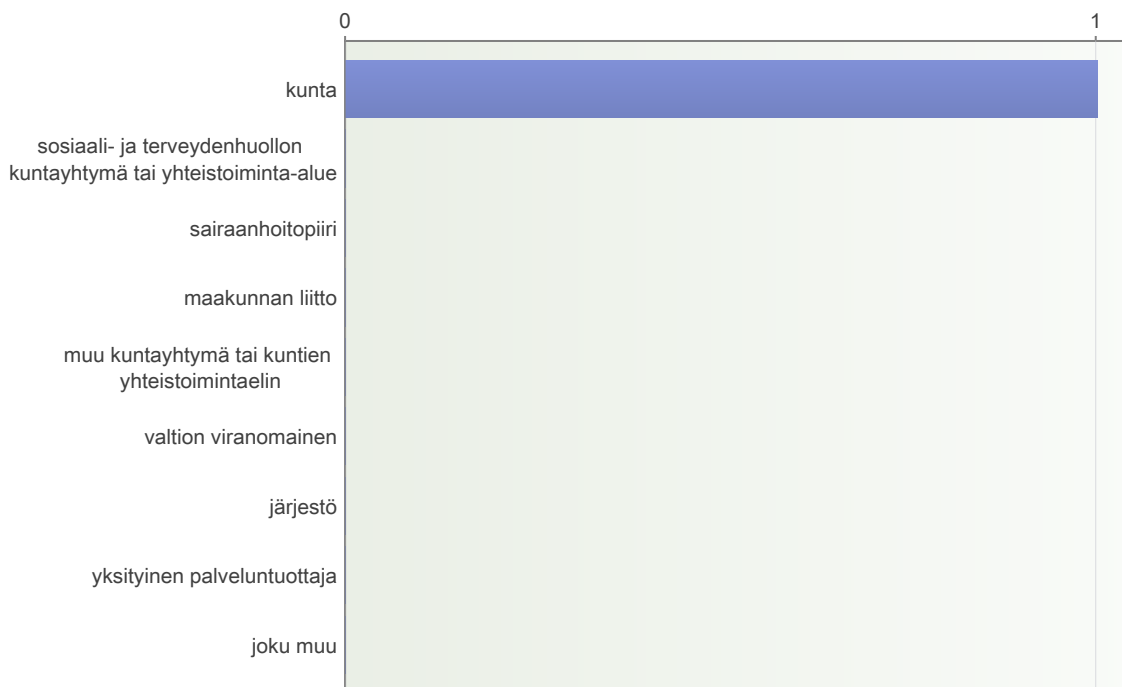
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Kaarinan kaupunki	Riikka Virtanen	050 3026 151 riikka.virtanen@kaarina.fi	27.11.2017	Kaupunginhallitus

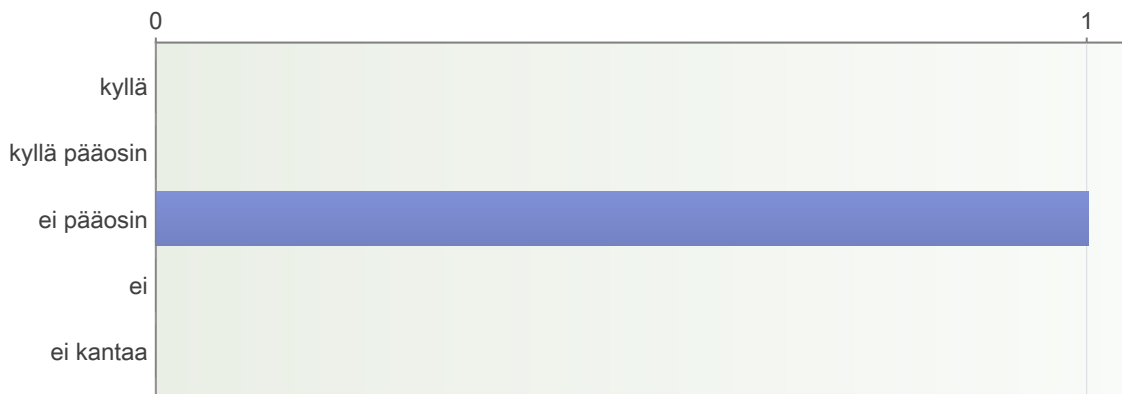
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

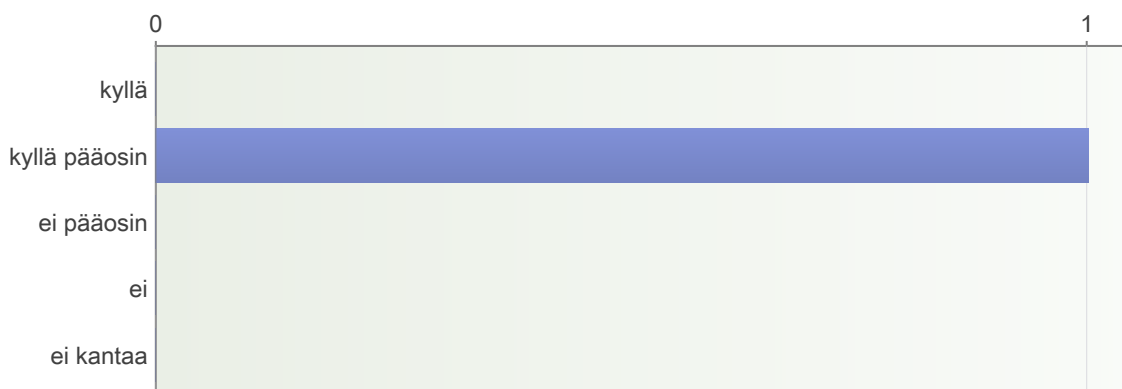
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen edellyttää laajaa yhteiskunnan makrotasolla tapahtuvaa rakenteellista muutosta. Valinnanvapautta lisäämällä ei voida vaikuttaa suuressa määrin niihin sosioekonomisiin tekijöihin, joiden yhteys terveyteen ja hyvinvointiin on kiistaton. Merkittävässä roolissa terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisessa ovat kuntiin jäävät sivistyspalvelut sekä nk. hyvinvoinnin edistäminen. Mikäli hyvinvoinnin edistämistyöhön ei ole riittäviä kannustimia, terveys- ja hyvinvointierot saattavat valinnanvapauden laajentuessa kasvaa. Valinnanvapaus lisää ja edistää joidenkin sosioekonomisten ryhmien palveluiden saatavuutta, mutta etenkin paljon palveluita tarvitsevien, moniongelmaisten henkilöiden tilanteeseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, koska ainakin osa heistä tarvitsee jatkuvaa apua ja ohjausta.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

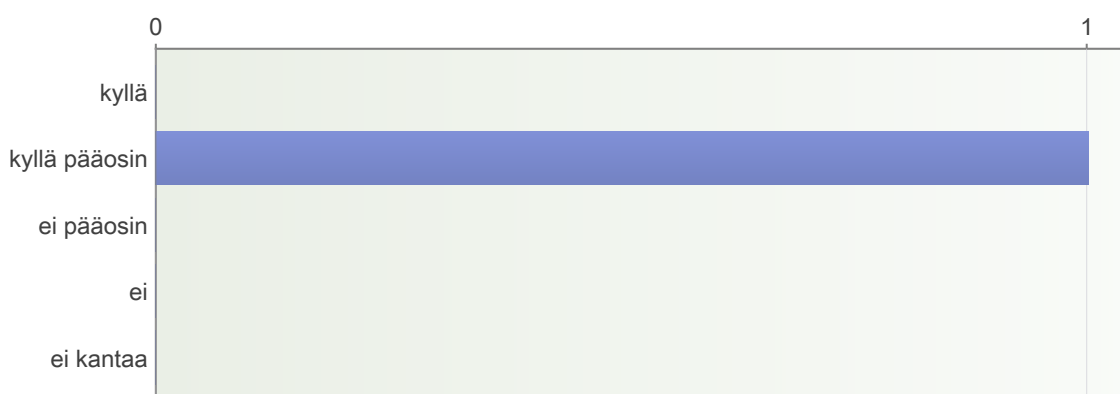
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslakiluonnos tarjoaa osalle väestöstä hyvät mahdollisuudet tehdä valintoja ja vaikuttaa palveluihinsa. On huomattava kuitenkin, että valinnanvapausasetelmassa vallitsee merkittävä informaatioepäsuhta, ja jää epäselväksi, miten sitä voidaan vähentää edes siinä määrin, että voitaisiin olettaa enimmän osan väestöstä voivan tehdä tietoon perustuvia terveys- ja pärjäämishyötyä tuottavia valintoja. Vaikka suoran valinnan palveluntuottajat eivät luonnoksen mukaan saa valikoida asiakkaitaan, on selvää, että käytännössä rakentuu mekanismeja, joilla palveluntuottajat suosivat joitain ja syrjivät joitain asiakasryhmiä mm. markkinoinnin ja huonon kohtelun keinoin.

7. 3.Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

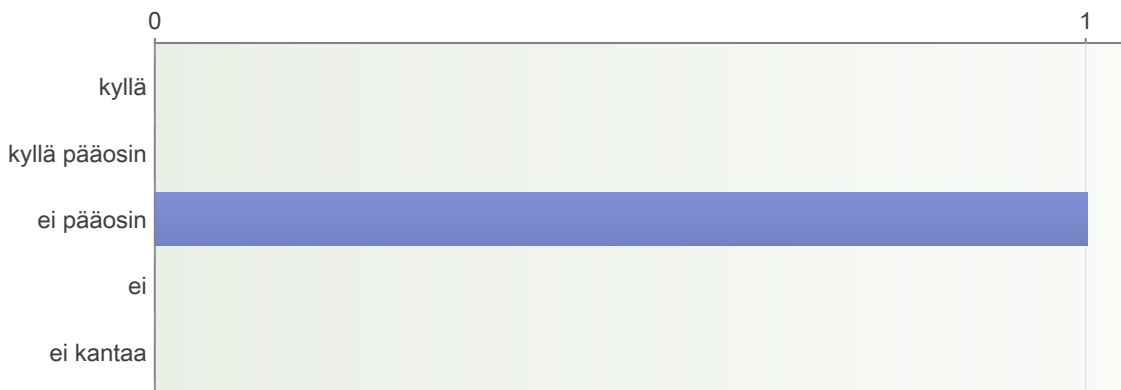
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslakiluonnos tarjoaa osalle väestöstä hyvät mahdollisuudet tehdä valintoja ja vaikuttaa palveluihinsa. Parhaat mahdollisuudet ovat niillä, jotka asuvat väestörikkaissa taajamissa, joilla on hyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet tehdä valintoja ja jotka ovat motivoituneita suunnittelemaan omia palveluitaan. Harvaan asutuilla alueilla vaihtoehtoihin palveluihin liittyvät matkakustannukset voivat käytännössä olla osalle väestöstä liian suuret. Erityistä huomiota tulee kiinnittää niihin väestöryhmiin, joiden syrjäytymisriski on suuri ja kyky huolehtia omien oikeuksiensa toteutumisesta vähäinen. Ainakin osa paljon palveluita tarvitsevista jää valinnanvapauden ulkopuolelle, mikä on ongelma myös maakunnan järjestämisvastuun ja taloudellisten tavoitteisen näkökulmasta.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

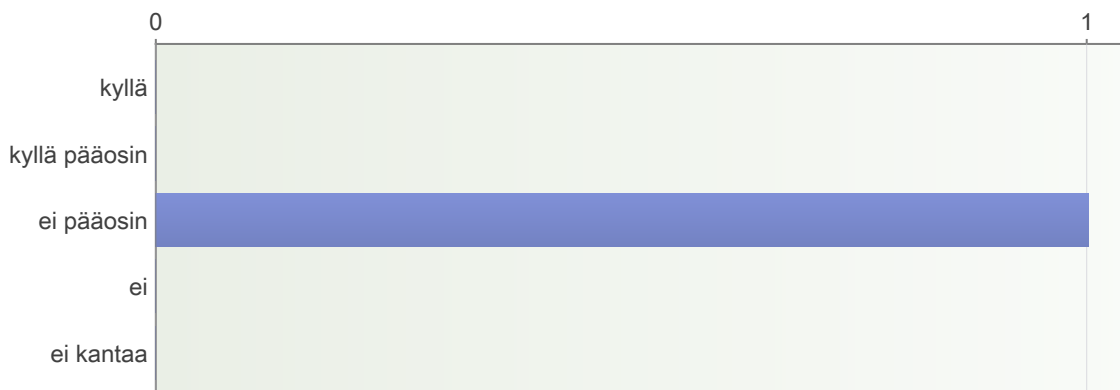
- Paljon palveluita tarvitsevien asiakassegmentointiin tarvitaan maakunnassa selkeät ja yhdenmukaiset kriteerit.

Tällä hetkellä ao. asiakasryhmään kuuluville tehdään monien eri lakien nojalla useita erilaisia asiakas-/palvelu-/hoitosuunnitelmia ja lakiluonnoksen 2§:ssä ja 5§:ssä ehdotettu asiakassuunnitelma parantaa tilannetta nykyiseen verrattuna. Jää kuitenkin epäselväksi, miten asiakassuunnitelmaa pystyttäisiin toteuttamaan käytännössä niin, että monien eri toimijoiden tuottamat palvelut todella integroituisivat asiakkaan tarpeiden mukaisiksi kokonaisuuksiksi ja vastaavasti väestöryhmä-tasolla palveluketjuiksi. Eri toimijoiden erilaiset tavoitteet (maakunnan tavoitteet terveys- ja pärjäämishyödyn lisäämiseksi ja samalla kustannusnousun hillitsemiseksi, yksityisen palveluntuottajan tavoitteet halutun asiakasryhmän kiinnittämiseksi ja vastaavasti ei-toivotun asiakasryhmän toisaalle siirtämiseksi sekä liikevoiton saamiseksi) johtanevat ainakin aluksi tilanteisiin, joissa yksittäinen henkilö ei saa tarpeidensa mukaan yhteen sovitettuja palveluita. Etenkin esimerkiksi paljon palveluita tarvitsevien henkilöiden tai hoito- ja palveluvastaisten henkilöiden palvelukokonaisuuksien muodostaminen tulee osoittautumaan haasteelliseksi.

Markkinaehtoinen monituottajamalli ei ylipäätään liene toimivin tapa saavuttaa yksilötasoisia palveluintegraatitavoitteita. Asiakaslähtöinen integraatio edellyttäisi asiakaslähtöistä lainsäädäntötapaa ja rahoitusmallia.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

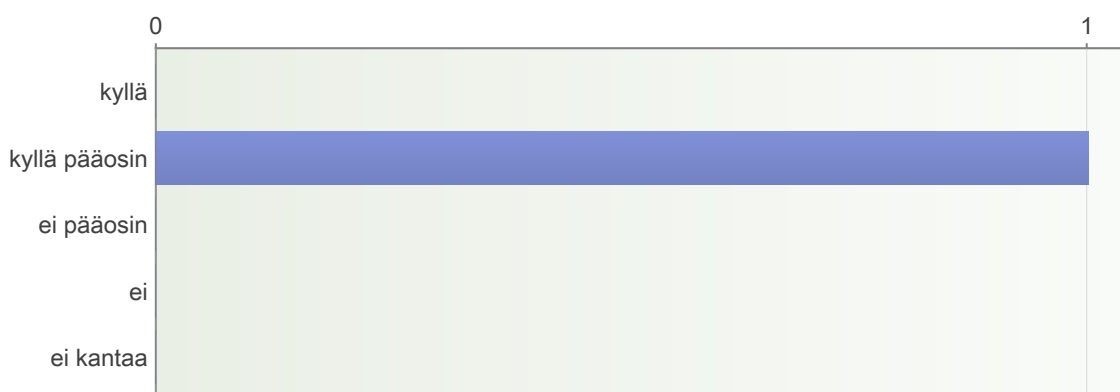
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Toiminnallinen palveluintegraatio on mahdollinen vasta, kun tietojärjestelmät ja tietosuojaa koskeva lainsäädäntö muutetaan palvelumalliin sopivaksi. On varauduttava siihen, että mm. tarvittavat ICT-muutokset vaativat paljon resursseja ja aikaa. Lisäksi kts. vastaukset kohdissa 3 ja 4.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

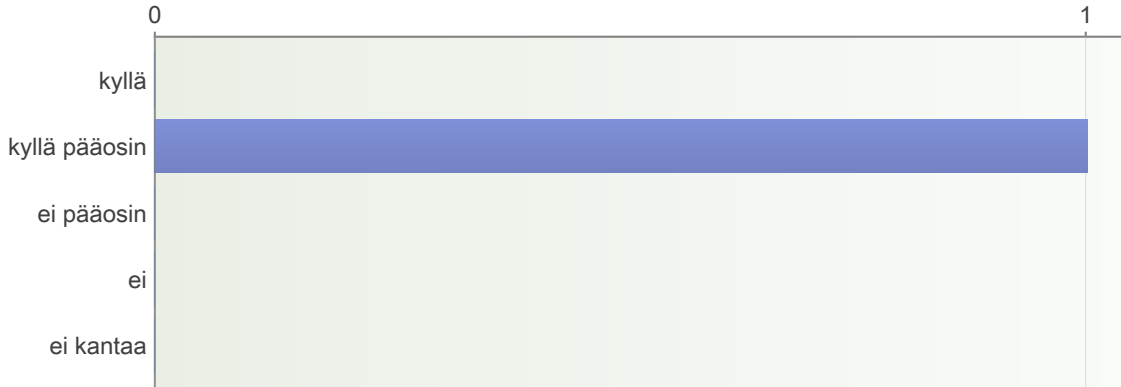
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Liikelaistosten määrän vapauttaminen helpottaa uudistuksen toimeenpanoa ja vahvistaa osaltaan palvelujen järjestäjän asemaa. Nk. pakko-yhtiöittämisestä luopuminen on järjestämisvastuun näkökulmasta myönteinen muutos.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

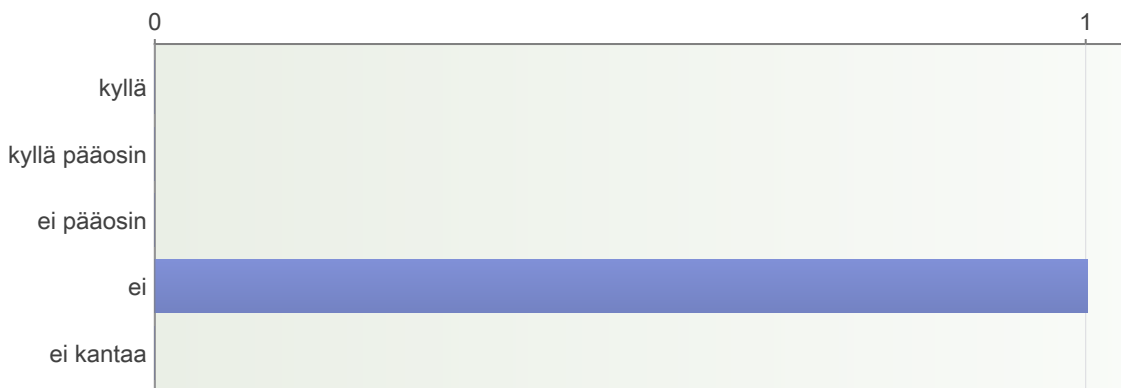
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Muutos pakottaa kaikki sosiaali- ja terveyspalvelutoimijat uudistamaan toimintatapojaan. Hallittu, tavoitteellinen uudistaminen on sekä palvelun käyttäjän, palvelun järjestäjän että palvelun tuottajan etu. Riskinä kuitenkin on, että etenkin kireän toimeenpanoaikataulun vuoksi suurten toimijoiden (suurten kuntien ja sairaanhoitopiirien) toimintatavat siirtyvät maakunnan toimintatavoiksi ja esim. pienten kuntien tai pienten yritysten innovatiivisia, tehokkaita toimintatapoja ei oteta laajemmin käyttöön maakunnassa.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

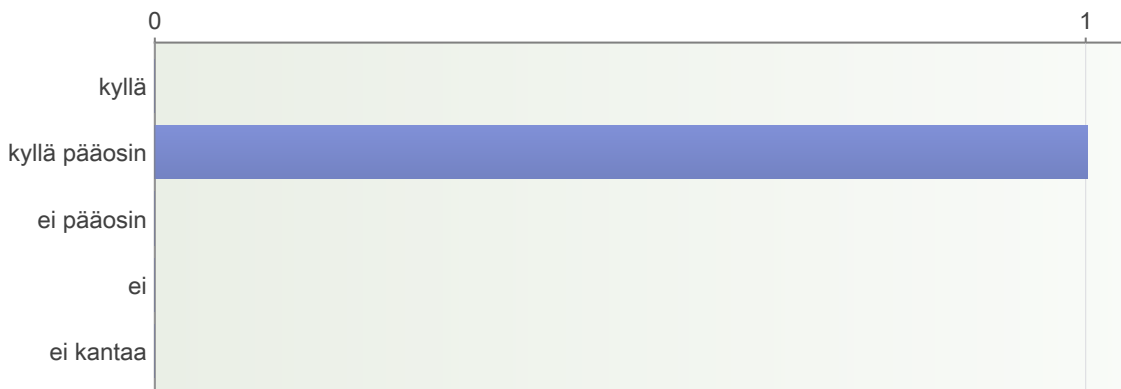
- Valinnanvapauslakiluonnoksesta ei ole edelleenkään mahdollista tehdä johtopäätöstä siitä, miten hallituksen asettama 3 miljardin kustannusten kasvun hillinnän tavoite on pitkällä aikavälillä saavutettavissa.

Oletettavasti sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannukset nousevat aluksi mm. palkkaharmonisointien ja välttämättömien ICT-investointien takia. Toiminnallisten päällekkäisyyksien purkaminen, ICT-kehittämistyö jne. tulevat ainakin alkuvaiheessa lisäämään merkittävästi kustannuksia. Lisäkustannuksia syntyy myös siitä syystä, että todennäköisesti ainakin osa nyt itse maksavista yksityissektorin asiakaista siirtyy uudistuksen jälkeen julkisesti rahoitettujen valinnanvapaus-palvelujen piiriin. Odotettavaa lisäksi on, että tulevan sote-järjestelmän hallinnolliset ja transaktiokustannukset kasvavat nykyisiin verrattuna.

Pitkällä aikavälillä kustannusten kasvun hillinnän kannalta keskeistä on tulevaisuuden palvelulupauksen sisältö: ketä hoidetaan, millä omavastuuosuudella ja mitä palveluita, hoitoja, lääkkeitä ja menetelmiä julkisesti rahoitettavan palvelun piiriin kuuluu, ja etenkin: pystytäänkö toimintaa ohjaamaan niin, että resurssit osoitetaan tutkitusti terveys- ja pärjäämishyötyä tuottavaan toimintaan.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotetussa mallissa sote-keskukset näyttäytyvät käytännössä vain terveyskeskuksina. Myönteistä on, että keskuksissa on nykyistä laajemmin lääketieteen eri erikoisalojen osaamista. Sosiaalihuollon osuus palveluvalikoimassa sen sijaan jää erittäin marginaaliseksi, minkä seurauksena runsaasti erilaisia palveluja tarvitsevien asiakkaiden palvelukokonaisuuden suunnitteleminen ja tuottaminen on haasteellista. Palvelujärjestelmän tulisi pystyä reagoimaan asiakkaiden muuttuviin tilanteisiin nopeasti.

On mahdollista, joskin käytännössä hyvin haasteellista, että eri työnantajien palveluksessa olevat ammattihenkilöt toimivat yhdessä samoissa tiloissa niin, että toiminta näyttäytyy asiakkaalle yhtenä palvelukokonaisuutena. Ehdotetun toimintatavan riskinä on se, että syntyy monenlaisia kokonaisuuden kannalta haitallisia osaoptimointikäytäntöjä.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

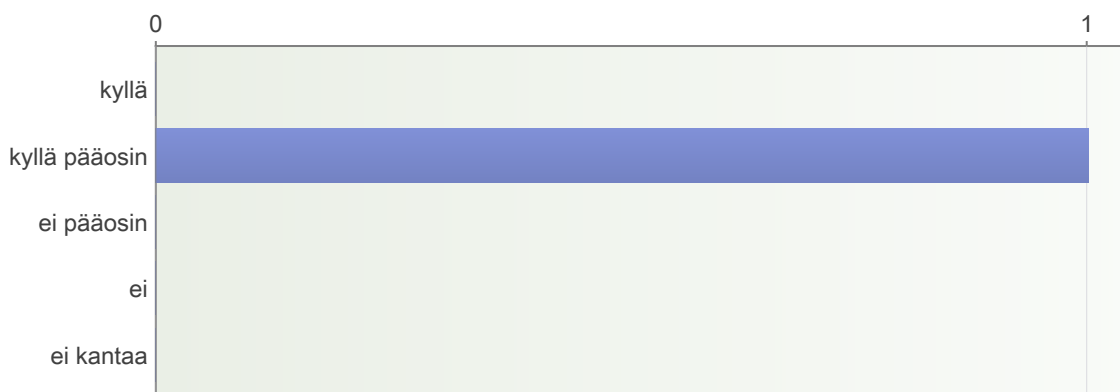

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

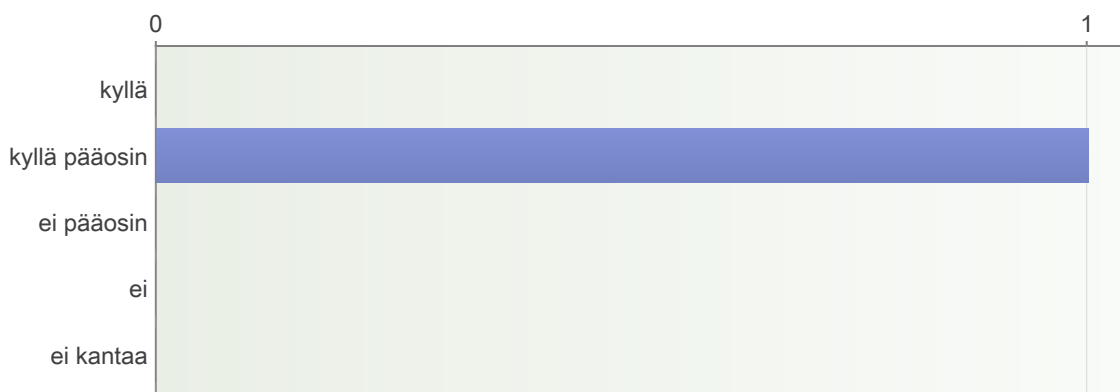

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

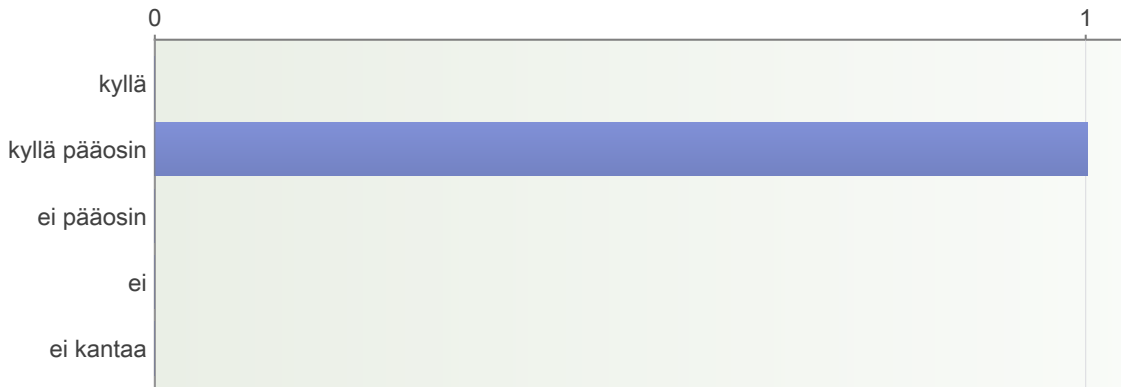

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotettu toimintamalli lienee kohtuullinen kompromissi, ellei voida kyseenalaistaa sitä peruslähtökohtaa, että toisin kuin terveydenhuollossa, sosiaalihuollossa on tehtävä kaikista palveluista muutoksenhakukelpoinen viranomaispäättös. Tätä lähtökohtaa olisi ollut syytä tarkastella kriittisesti ja pohtia muita keinoja taata asiakkaan oikeusturva. Riittäisikö perusoikeuksien näkökulmasta, että asiakas saisi muutoksenhakukelpoisen päätöksen asiakassuunnitelmasta ja tahdonvastaisista toimista?

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

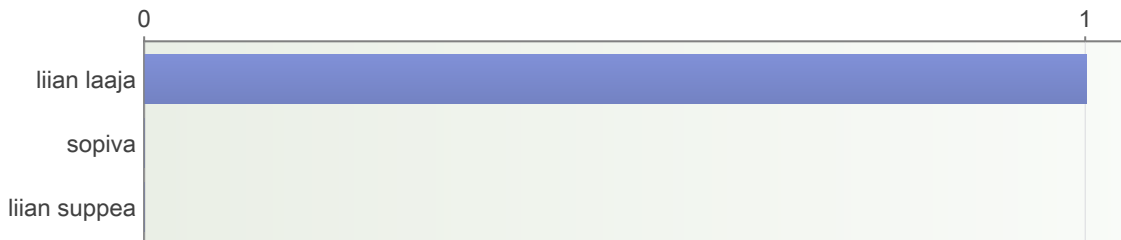

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

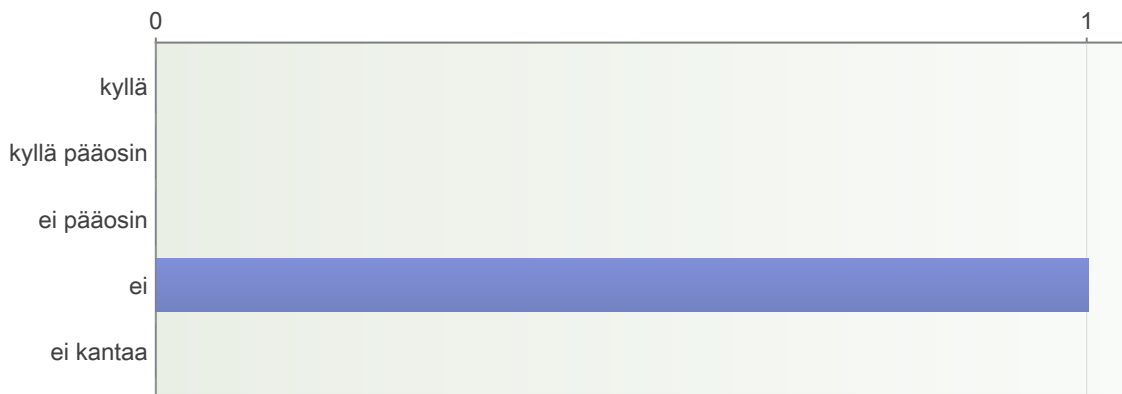
- Asiakassetelin käytön ulottaminen lakiluonnoksessa kuvatulla tavalla kirurgiaan ja kiireettömään leikkaustoimintaan vaarantaa etenkin päivystystoiminnan ja vaativaan kirurgiaan tarvittavan osaamisen kehittämisen ja ylläpitämisen.

Lakiluonnoksen mukaan asiakkaalle on tarjottava asiakasseteli, jos edellytykset täyttyvät. Vaikka maakunnalla olisikin oikeus ja velvollisuus rajata asiakassetelin käyttöönoton laajuutta, muutosten tekeminen myöhemmin voi olla liiki mahdotonta, jos suuri määrä nyt julkisessa erikoissairaanhoidossa työskentelevää henkilökuntaa siirtyy yksityisten palveluntuottajien palvelukseen lain tultua voimaan. Esitetty rajausta on varsin tulkinnanvarainen ja sellaisenaan aiheuttamaan näkemyseroja.

Sosiaalihuollon osalta asiakassetelin käytön laajuus on sopiva.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

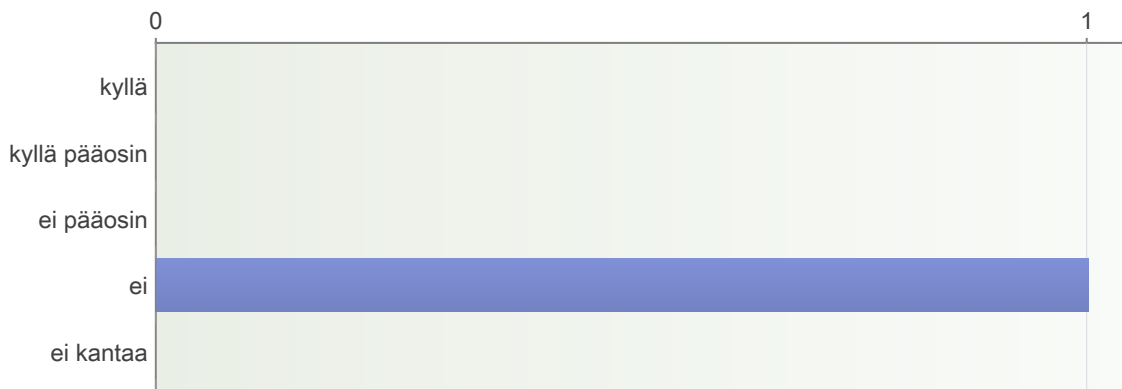
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikka maakunnalla olisikin oikeus ja velvollisuus rajata asiakassetelin käyttöönoton laajuutta, muutosten tekeminen myöhemmin voi olla liiki mahdotonta, jos suuri määrä nyt julkisessa erikoissairaanhoidossa työskentelevää henkilökuntaa siirtyy yksityisten palveluntuottajien palvelukseen lain tultua voimaan.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

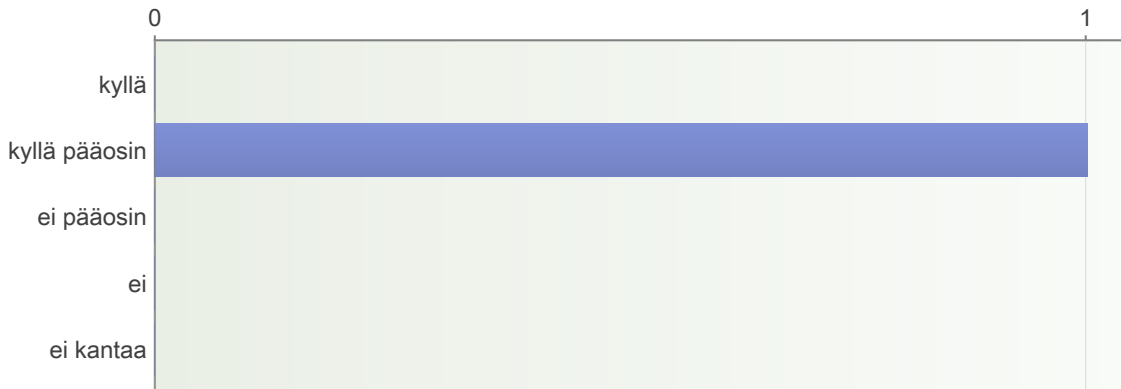

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

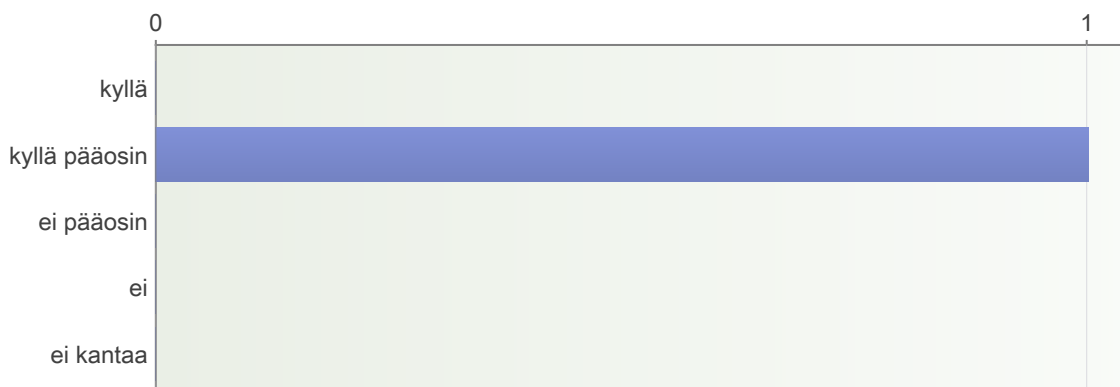
- Säännökset antavat asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen, mikäli asiakkaan asuinpaikassa on palvelutarjontaa. Parhaat mahdollisuudet ovat niillä, jotka asuvat väestörikkaissa taajamissa, joilla on hyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet tehdä valintoja ja jotka ovat motivoituneita suunnittelemaan omia palveluitaan.

Asiakkaan kannalta on erittäin tärkeää, että hän saa riittävästi oikeaa, relevanttia, vertailukelpoista ja puolueetonta tietoa valintojensa tueksi. Asiakkaalla on oltava tietoa myös siitä, miten hänen tulee toimia, jos katsoo, että asiakassetelillä annettu palvelu ei laadultaan tai määrältään vastaa suunniteltua tai sovittua.

Asiakassetelillä annettaviin palveluihin voinee joissain tilanteissa liittyä viranomaispäätöksentekoa vaativia tilanteita, mm. kehitysvammaisissa liikkumisen rajoittamista tai rajoittavien asusteiden ja välineiden käyttöä, mihin on luotava selkeät toimintatavat.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

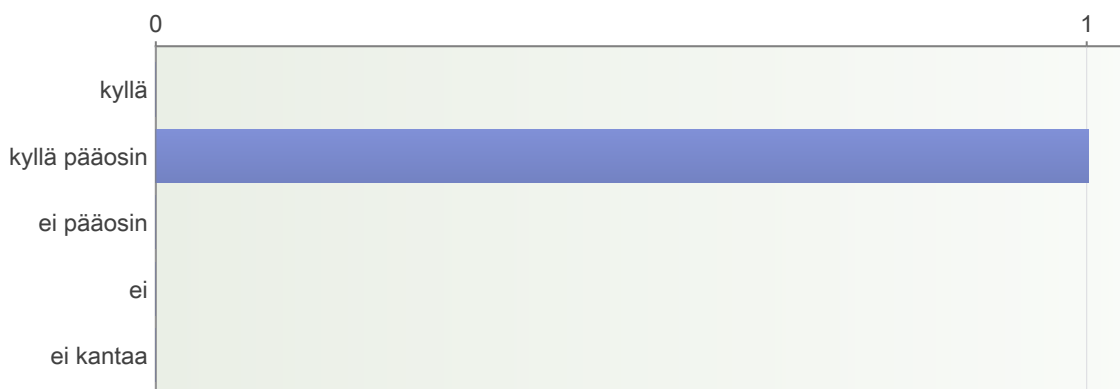
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmän toimivuus edellyttää kattavia, reaaliajassa toimivia ICT-järjestelmiä. Maakunnalla on oltava käytössään ajantasaista tietoa palveluiden toimivuudesta, vaikuttavuudesta ja kustannuksista.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

46. Vapaamuotoiset huomiot.

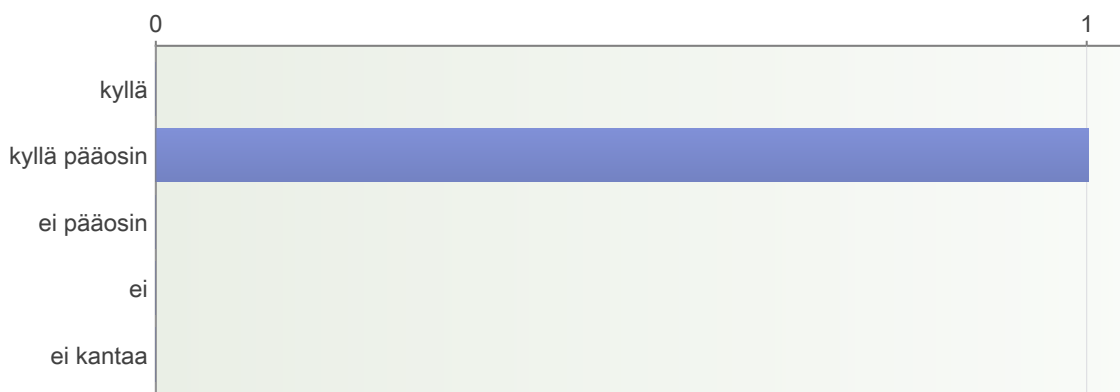
Vastaajien määrä: 1

- Säännökset antavat asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen, mikäli asiakkaan asuinpaikassa on palvelutarjontaa. Parhaat mahdollisuudet ovat niillä, jotka asuvat väestörikkaissa taajamissa, joilla on hyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet tehdä valintoja ja jotka ovat motivoituneita suunnittelemaan omia palveluitaan.

Asiakkaan kannalta on erittäin tärkeää, että hän saa riittävästi oikeaa, relevanttia, vertailukelpoista ja puolueetonta tietoa valintojensa tueksi. Asiakkaalla on oltava tietoa myös siitä, miten hänen tulee toimia, jos katsoo, että annettu palvelu ei laadultaan tai määrältään vastaa suunniteltua tai sovittua.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

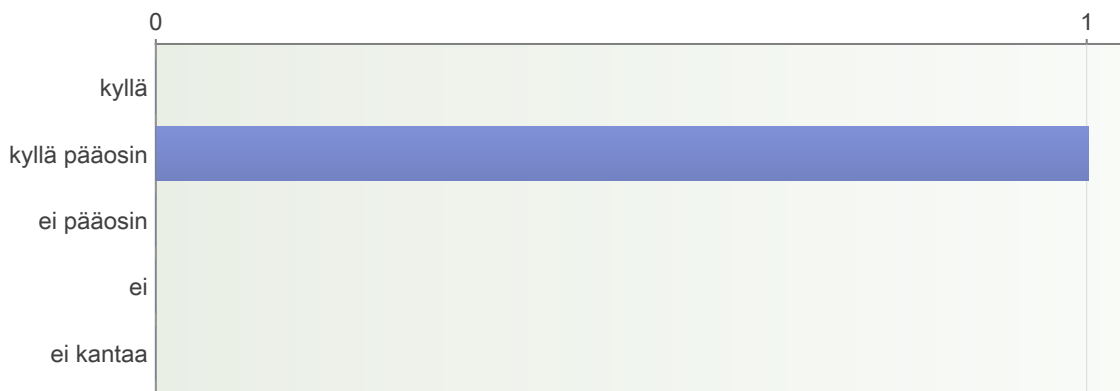
- 2§ ja 5§:ssä ehdotettu asiakassuunnitelma parantaa järjestelmän toimivuutta huomattavasti nykyiseen verrattuna. Tarkoituksenmukaista on myös, että maakunnan liikelaitos voi laatia asiakassuunnitelman myös suoran valinnan palveluiden osalta, jos se on asiakkaan palvelutarve huomioon ottaen perusteltua.

Palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelman laatimisessa onnistuminen on kriittinen tekijä maakunnan kustannushallinnan kannalta.

Kun palveluntuottajat ovat toistensa kilpailijoita, ne eivät ehkä kykene neuvomaan asiakkaita neutraalisti. Koska ehdotetussa mallissa on keskeistä, että palveluntuottajat kilpailevat asiakkaista, on huolehdittava, että palvelun tarvitsija saa puolueetonta tukea valinnan tekemisessä.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

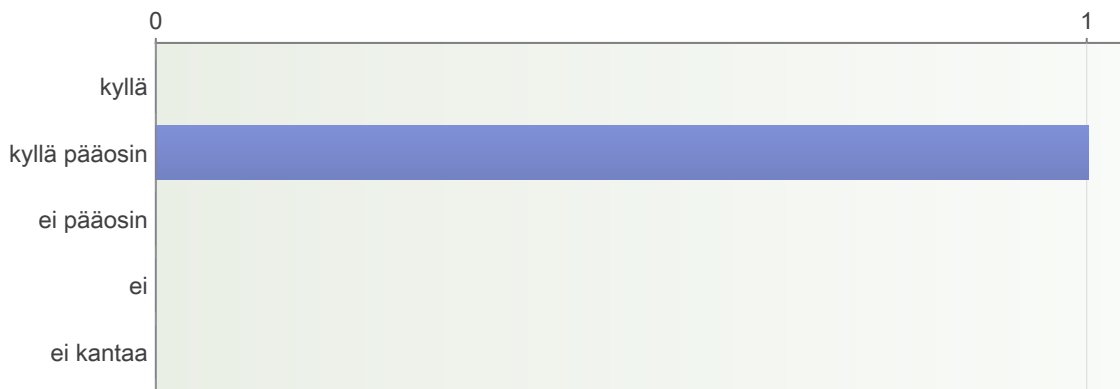

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

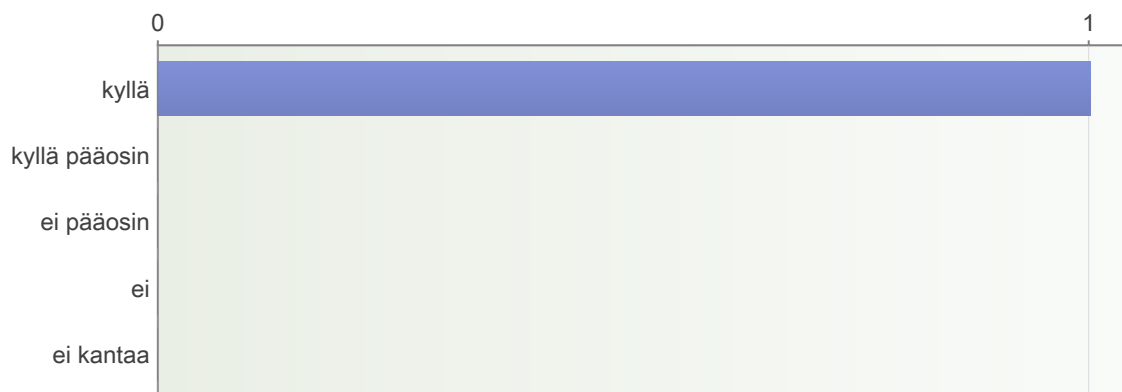

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

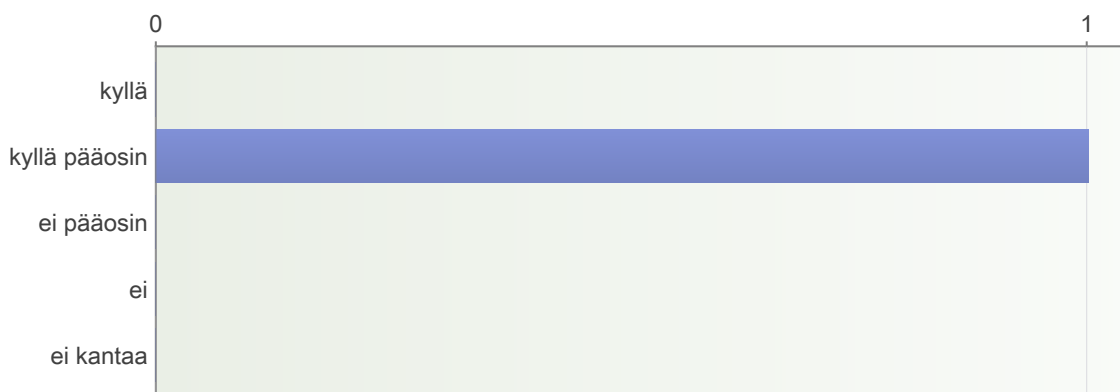
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

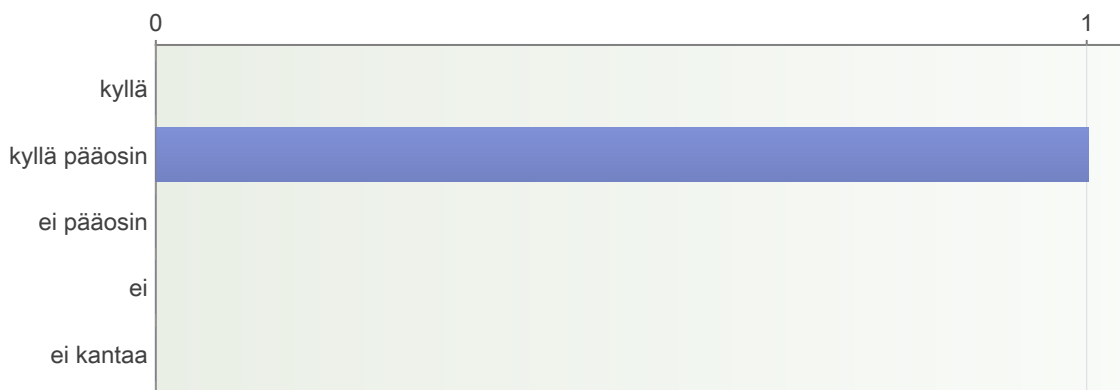
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa ehdotettuun sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelujärjestelmään sisältyvä merkittäviä palvelujen rahoittajan näkökulmasta epäsuotuisiakin osaoptimointimahdollisuuksia. Näitä palvelutuotannon kannustinvaikutuksia ei ole selkeästi huomioitu lainsäädännössä. Kapitaatio ts. kiinteä korvaus itsessään kannustaa palveluntuottajaa tuottamaan mahdollisimman vähän suoritteita, kun taas suoriteperusteinen malli kannustaa tekemään toimenpiteitä silloinkin, kun se terveyshyödyn näkökulmasta ei ole perusteltua. Näiden mallien yhdistäminen kustannusvaikuttavalla tavalla on haasteellista. Sote-keskukset voivat ainakin teoriassa optimoida taloudellista tulostaan ohjaamalla asiakkaitaan aktiivisesti maakunnan suoraan rahoittaman liikelaitoksen palveluihin. Vaikka lakiluonnos lähteekin siitä ajatuksesta, että sote-keskukset eivät voi valita asiakkaitaan, on ilmeistä, että palvelutuotannossa syntyy mekanismeja, joilla palveluntuottaja pyrkii tavalla tai toisella vaikuttamaan asiakkaaseen niin, että hän siirtyisi joko toisen palveluntuottajan tai maakunnan liikelaitoksen asiakkaaksi. Tällaisten ei-toivottujen kannustinvaikutusten eliminoiminen näyttää jäävän yksittäisten maakuntien vastuulle.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

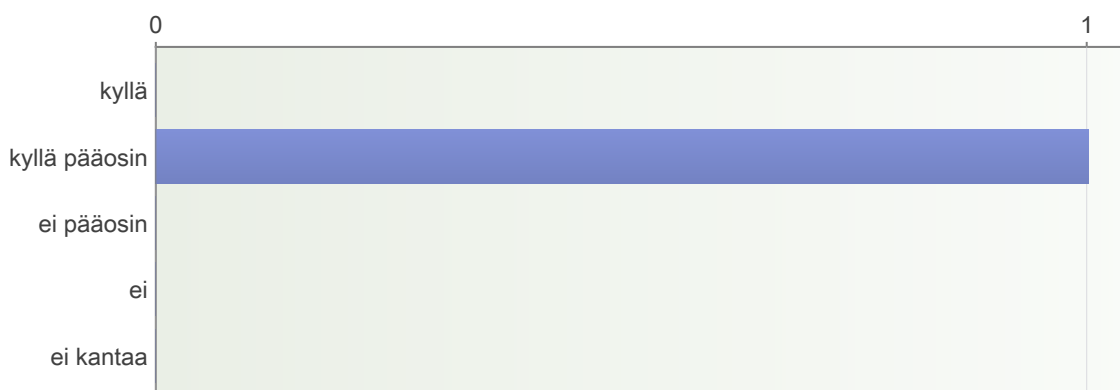

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

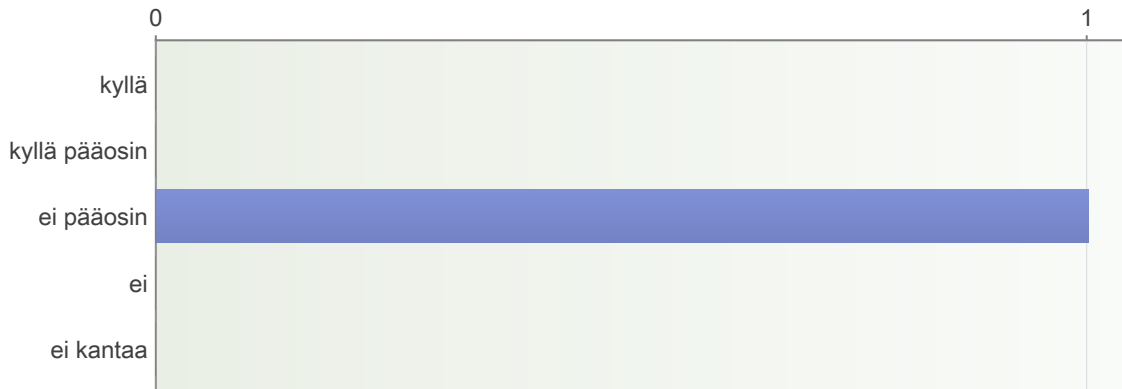

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jos asiakassetelin käyttöala määritellään 24 §:n mukaisesti, on riskinä, että suuri määrä nyt julkisessa erikoissairaanhoidossa työskentelevää henkilöstöä siirtyy yksityiselle sektorille. Jos tämän jälkeen havaitaan, että asiakassetelin käyttöä onkin välttämätöntä rajata esim. päivistysvalmiuden tai muun syyn vuoksi, tilanteen korjaaminen saattaa olla erittäin vaikeaa ja/tai kallista, kun osaava henkilökunta on jo siirtynyt toisaalle.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

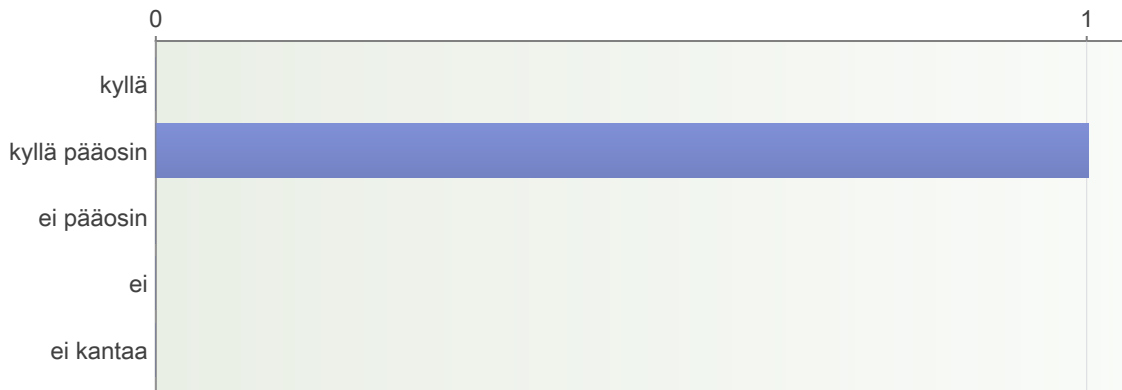

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

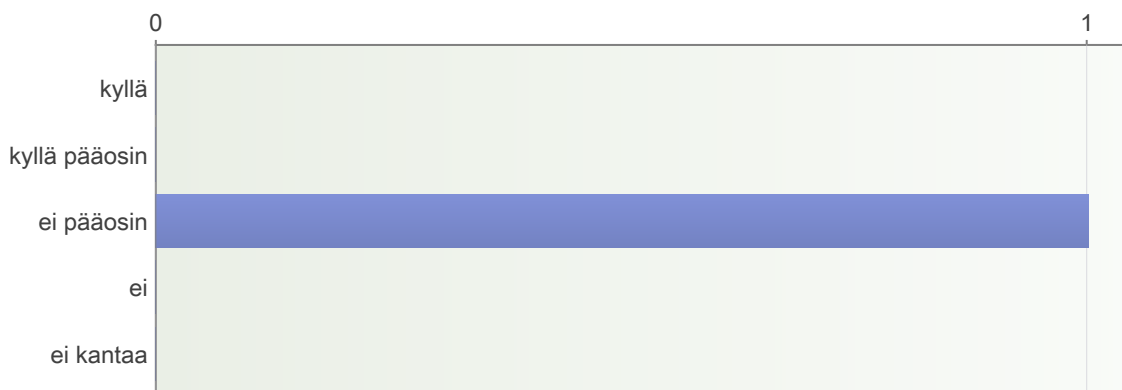

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalveluiden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

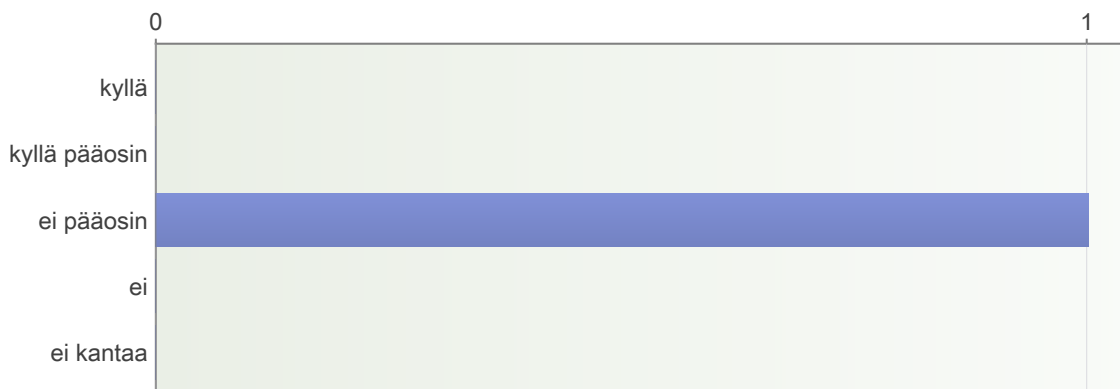
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos tulee vaikuttamaan yksityisiin sosiaali- ja terveystalouteen tuottavien yritysten toimintaedellytyksiin huomattavasti, riippuen yrityksen koosta, toiminta-alueesta, palveluvalikoimasta sekä suunnitelluista korvauksista. Esitys ei turvaa pienten yrittäjien toimintaedellytyksiä.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

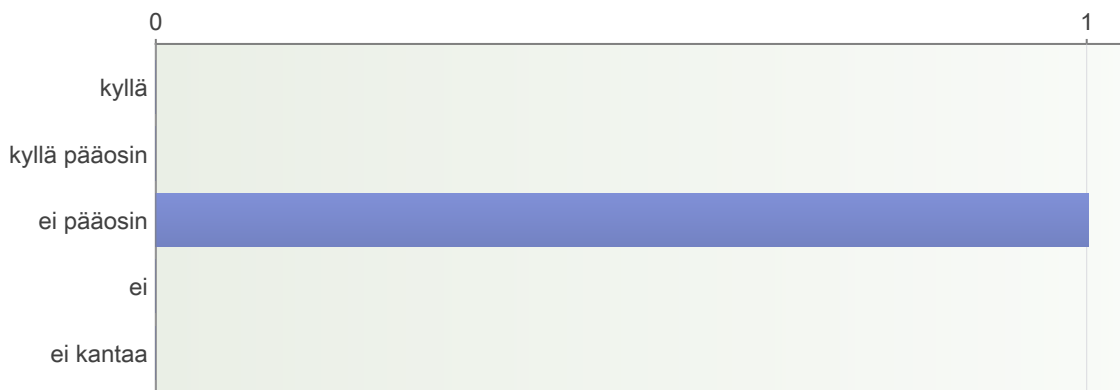
- Sote-keskuksia voinevat perustaa vain toimijat, jotka pystyvät keräämään itselleen suuren asiakasmäärän, koska keskimääräinen vuosikorvaus yhdestä asiakkaasta jäänee melko pieneksi. Tästä seuraa, että taloudellisten riskien minimoimiseksi sote-keskuksilla on oltava listautuneina myös sellaisia asiakkaita, joiden palvelujen käyttö on erittäin vähäistä. Sotekeskusten perustaminen ja kannattavan toiminnan jatkuvuuden takaaminen tulee olemaan vaikeaa pk-yrityksille.

Pienet, paikalliset toimijat ja uudet innovatiiviset toimintatavat eivät kilpailutilanteessa useinkaan pärjää suhteessa suuriin markkinaehtosiin toimijoihin. Pienten yritysten ja yhteisöjen mahdollisuudet tuottaa palveluita toteutunevat lähinnä asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin kautta tai liittoutumalla yhteen muiden pienten toimijoiden kanssa.

On varmistettava, että kaikilla yrityksillä on yhtenäiset mahdollisuudet hyödyntää tietojärjestelmiä ja että yksityisen palvelutuotannon vaatimukset eivät karsi pois pieniä tuottajia.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Peruslähdekohta nykyisiä kuntia ja sairaanhoitopiirejä vahvemmista sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjistä on kannatettava, samoin se, että jokaisella suomalaisella on mahdollisuus tehdä valintoja niin halutessaan.

Lakiluonnos on kuitenkin yhä osin tulkinnanvarainen ja rahoitusmallin tarkentumisen myötä syntyviä mekanismeja on vaikea ennakoida.

Jos edelleen pitäydytään alkuperäisissä tavoitteissa - hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisessa, palvelujen yhdenvertaisuuden ja saatavuuden parantamisessa sekä kustannusten hillitsemisessä - on varsin vaikeaa vakuuttua siitä, että lakiluonnoksessa esitetyin keinoin ne voitaisiin saavuttaa.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kaarinan kaupungin asukkaat saavat sosiaali- ja terveyspalvelunsa jatkossa VarsinaisSuomen maakunnan järjestämänä. Kaupungin sijainnista ja seudun asukasmäärästä johtuen on oletettavaa, että yksityinen palvelutarjonta seudulla tulee olemaan melko laajaa. Joistakin kaupungin nyt valitsemista innovatiivisista toimintatavoista saatetaan joutua luopumaan, mikä osaltaan huonontaa kaupunkilaisten tilannetta.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että uudistuksen toimeenpanoon on annettu lisää aikaa. Lisäajasta huolimatta aikataulu on yhä kireä ja toimeenpanossa onnistuminen edellyttää, että päätöksenteko on sujuvaa kaikilla taholla. Valmisteluun on voitava osoittaa riittävät resurssit niin valtakunnallisella kuin maakunnallisellakin tasolla.

Ehdotukseen sisältyy myös yhä taloudellisia riskejä; uudistuksen taloudelliset vaikutukset selviävät lopulta vasta lainsäädännön toimeenpanon jälkeen.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.